

FörsvarsdepartementetFörsvarsmakten
107 85 Stockholm

Uppdrag till Försvarsmakten att genomföra avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater

Regeringen ger Försvarsmakten i uppdrag att inom myndighetens ansvarsområde och i enlighet med vad som närmare följer av detta beslut genomföra avtalet den 5 december 2023 mellan Sverige och Amerikas förenta stater om försvarssamarbete (DCA-avtalet).

Försvarsmakten utses till Sveriges verkställande organ under DCA-avtalet i fråga om verksamhet enligt avtalets artikel 3 punkten 1 (exklusiv amerikansk användning av del av överenskommen anläggning eller område), artikel 3 punkten 3 (tillfällig tillgång till mark och anläggningar), artikel 3 punkterna 6 och 10 (bygg- och anläggningsarbete), artikel 4 punkten 4 (samråd om förhandslagring), artikel 15 punkten 3 (skadeståndsansvar) och artikel 28 punkten 2 (användning av radiospektrum).

Försvarsmakten får med berörda amerikanska myndigheter överenskomma om frågor som behandlas i artikel 3 punkten 11 (användning och utveckling av överenskomna anläggningar och områden) och artikel 8 punkterna 2 och 3 (logistikstöd).

Om det vid Försvarsmaktens genomförande av DCA-avtalet uppkommer en annan fråga som avtalets parter eller verkställande organ enligt avtalet kan komma överens om ska Försvarsmakten anmäla frågan till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).

Försvarsmakten ska vid genomförandet av DCA-avtalet samverka med berörda myndigheter. När det gäller amerikanskt nyttjande av och tillträde till

test- och evalueringsområdet i Vidsel ska Försvarmakten samråda med Försvarets materielverk.

Regeringen ger Försvarmakten i uppdrag att under DCA-avtalet förhandla genomförandeöverenskommelser med behöriga amerikanska myndigheter. Försvarmakten ska i förhandlingarna samverka med myndigheter som berörs av det ifrågavarande avtalsområdet, bl.a. Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Kriminalvården, Migrationsverket, Polismyndigheten, Post- och telestyrelsen, Skatteverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Efter slutförda förhandlingar av respektive genomförandeavtal ska Försvarmakten redovisa förhandlingsresultatet till Regeringskansliet (Förvarsdepartementet).

Försvarmakten ska löpande informera Regeringskansliet (Förvarsdepartementet) om uppdragets fortskridande. Under förhandlingarna av genomförandeöverenskommelser ska Försvarmakten särskilt stämna av frågor som kan kräva förordningsändringar med Regeringskansliet (Förvarsdepartementet).

En delredovisning av uppdraget ska ske senast den 17 december 2024.

Eventuella merkostnader för Försvarmakten ska finansieras inom befintlig ekonomisk ram.

Ärendet

Sverige och Amerikas förenta stater undertecknade den 5 december 2023 avtalet om försvarssamarbete (DCA-avtalet). Riksdagen godkände DCA-avtalet den 18 juni 2024 (prop. 2023/24:141, bet. 2023/24UFöU1, rskr. 2023/24:274). DCA-avtalet trädde i kraft den 15 augusti 2024.

Enligt artikel 2 punkten 8 i DCA-avtalet är Förvarsdepartementet eller dess utsedda företrädare DCA-avtalets verkställande organ för Sveriges räkning. För DCA-avtalets närmare genomförande bör Försvarmakten utses till Sveriges verkställande organ i den utsträckning som anges i beslutet. Försvarmakten bör vidare ansvara för vissa frågor som parterna till DCA-avtalet kan komma överens om.

DCA-avtalets närmare genomförande förutsätter särskilda genomförandeöverenskommelser (eng. Implementing Arrangements). I genomförandeöverenskommelserna behandlas administrativa och praktiska frågor. Överenskommelserna, som utgångspunkt ska tillämpas enligt gällande rätt, medför inga nya folkrättsliga rättigheter eller skyldigheter. Det är följaktligen inte fråga om sådana internationella överenskommelser som avses i 10 kap. regeringsformen. Genomförandeöverenskommelserna innebär inga förpliktande ekonomiska åtaganden. Genomförandeöverenskommelserna under DCA-avtalet kommer dock att behandla administrativa och praktiska frågor som berör olika myndigheter. Det kan inte heller uteslutas att administrativa och praktiska frågor på exempelvis skatteområdet kan komma att kräva ändringar på förordningsnivå. Mot denna bakgrund bör därför såväl förhandling som ingående av genomförandeöverenskommelser föregås av regeringens beslut.

De kostnader som kan uppstå hos en myndighet till följd av DCA-avtalet förväntas inte bli större än att det kan finansieras inom befintliga ramar.

Regeringen har i dag beslutat om amerikanska militära enheters tillträde till svenskt territorium för verksamhet enligt DCA-avtalet under perioden 2024 och 2025 (Fö nr I:2).

På regeringens vägnar

Maria Malmer Stenergard

Ingrid Schmidt

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/DÅ, IM, KRIM, L4, L5, L6, L7, NM, PO

Utrikesdepartementet/EUNA, FMR, HI, SP, RS

Försvarsdepartementet/EFU, EIR, EM, ETU, RS

Finansdepartementet/BA, OFA/DIS, OFA/OU, SKA

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/IB RS, TM, US

Fortifikationsverket

Försvarets materielverk

Kriminalvården

Migrationsverket

Polismyndigheten

Post- och telestyrelsen

Skatteverket

Säkerhetspolisen

Transportstyrelsen

Tullverket

Åklagarmyndigheten

Sveriges ambassad i Washington D.C.